

ΦΙΛΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

1

Παράγοντες δημιουργίας κινήματος Φιλελληνισμού

- ▶ Ο φιλελευθερισμός και ο επαναστατικός ριζοσπαστισμός που είχε σπείρει η γαλλική επανάσταση
- ▶ Ο θαυμασμός των Ευρωπαίων για τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό
- ▶ Ο αποτροπιασμός των Ευρωπαίων για τις βιαιότητες των Τούρκων σε βάρος άμαχων Ελλήνων
- ▶ Η συγκίνηση που είχαν προκαλέσει οι ελληνικές επιτυχίες.

* Βέβαια υπήρχαν και κάποιοι που δήλωναν φιλέλληνες αλλά στην πραγματικότητα απέβλεπαν στην απόσπαση χρημάτων και αξιωμάτων*

Ρεύμα Φιλελληνισμού πριν την Επανάσταση του 1821

- ▶ Ευρωπαϊκό φιλελληνικό ρεύμα ήδη από τον **16ο αι.** : αναβίωση κλασικού πνεύματος --> ενδιαφέρον για αρχαίο ελληνικό πολιτισμό
-> περιηγητισμός δηλ. Ξένοι ταξιδιώτες, έμποροι, καλλιτέχνες, λόγιοι κ.ά. επισκέπτονται την Ελλάδα
- ▶ πρόκειται ακόμη για μια “περιρρέουσα ατμόσφαιρα”, δηλ. δεν έχει ακόμη οργανωθεί συστηματικά
- ▶ **18ος αι. : σημαντική αλλαγή** διαμόρφωση του αυθεντικού Ευρωπαϊού περιηγητή – συστηματική προσέλευση Ευρωπαίων στην Ελλάδα = όχι πατρίδα ενός αφανισμένου λαού, αλλά ένα **έθνος έτοιμο να ξεσηκωθεί**

Ρεύμα Φιλελληνισμού κατά την Επανάσταση του 1821

- ▶ έκκληση για βοήθεια από τους αγωνιστές : αρχικά αρνητικές αντιδράσεις στην Ευρώπη ΑΛΛΑ παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας + σχηματισμός φιλελληνικών επιτροπών σε ευρωπαϊκές περιοχές φιλελεύθερου χαρακτήρα (Γερμανία , Ελβετία)
- ▶ αρωγή των πανεπιστημιακών κύκλων
- ▶ αγώνας των Ελλήνων --> πηγή έμπνευσης – λογοτεχνική παραγωγή + Φιλελληνικές Συνθέσεις
- ▶ Ιδιαίτερα η καταστροφή της Χίου : θέμα έργου του Ε .Delacroix στην έκθεση τέχνης στο Παρίσι (απόδοση όλων των συμβολισμών των Ευρωπαίων υποστηρικτών των Ελλήνων για την επανάσταση αυτή)
- ▶ συγκέντρωση χρημάτων και αποστολή υλικού (έμψυχου και άψυχου) στους Έλληνες

Συγκέντρωση ανθρωπιστικής βοήθειας και σχηματισμός φιλελληνικών επιτροπών

5

- ▶ Ευρωπαίοι εθελοντές στην επαναστατημένη Ελλάδα
- ▶ κυρίως Γερμανοί, έπειτα Γάλλοι και Ιταλοί αλλά και Πολωνοί, Ελβετοί, Βρετανοί, Αμερικάνοι και κάτοικοι Βαλκανίων
- ▶ 1η αποστολή : αναχώρηση από Τεργέστη Ιούνιο του '21 αρχηγός ο Δ. Υψηλάντης
- ▶ μέσα σε 2 χρόνια πολέμου 9 αποστολές εθελοντών και εφοδίων από τη Μασσαλία
- ▶ Μάιος 1822 : σύσταση φιλελληνικού στρατιωτικού σώματος (Chevalier , Mizewski, Dania)
- ▶ ΩΣΤΟΣΟ , απογοήτευση συχνά των εθελοντών στη διάρκεια του πολέμου εξαιτίας των άθλιων συνθηκών διαβίωσης και της έλλειψης οργάνωσης
- ▶ Γενικά : καίρια η συμβολή των Ευρωπαίων στην οργάνωση του ελληνικού στρατού και την εκπαίδευση ατάκτων επαναστατών
- ▶ Αποτέλεσμα : 2/3 του φιλελληνικού στρατού χάθηκε στην μάχη του Πέτα (1822), σημαντικές απώλειες

Υπήρξαν αρκετοί φιλέλληνες που βοήθησαν στον αγώνα και οργάνωσαν φιλελληνικό στρατό

Jean Pierre Boyer.

Joseph Balest.

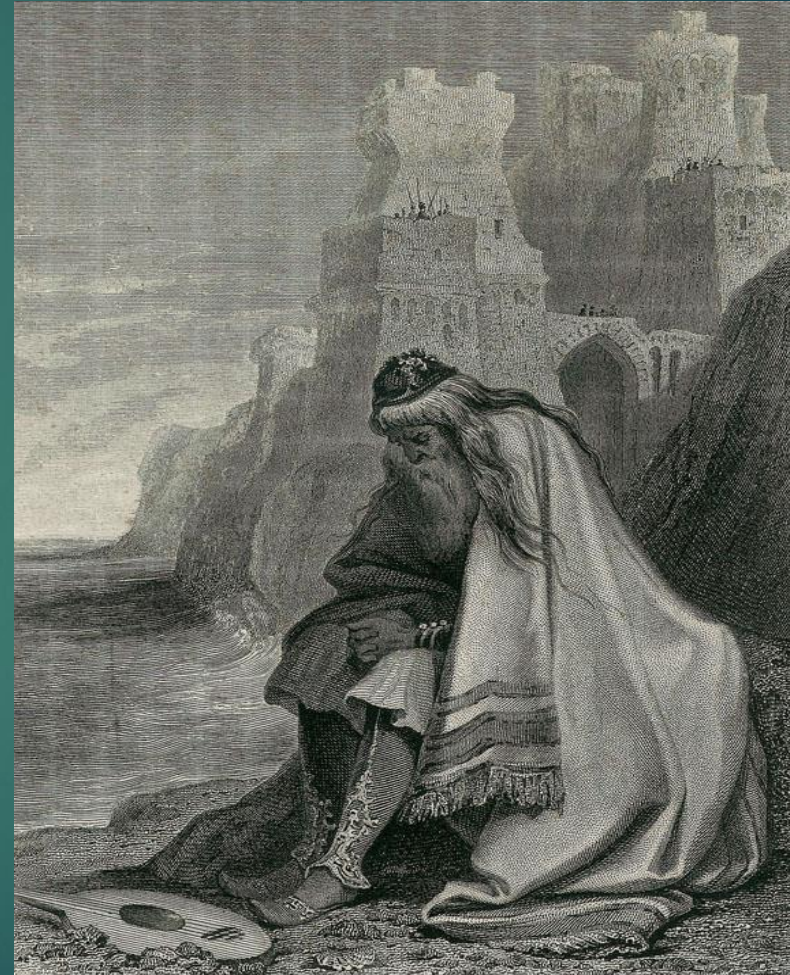
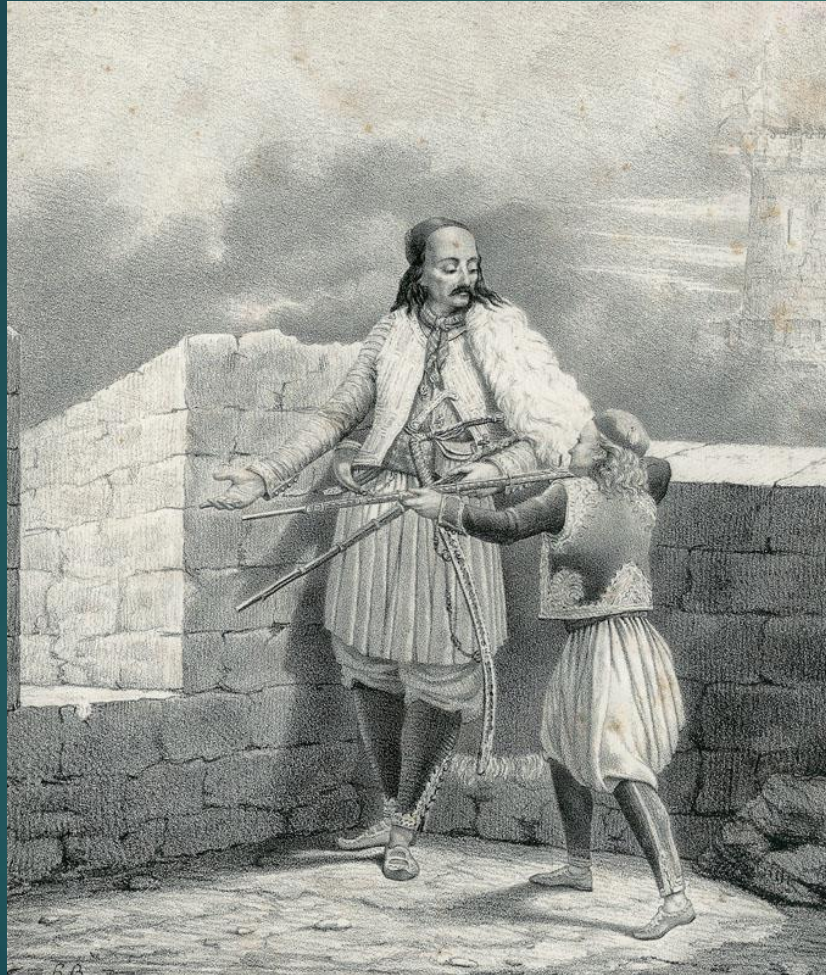

Frank Abney Hastings.

Martin-Etienne Bailly.

Εμπνεύστηκαν Ευρωπαίοι καλλιτέχνες από τον αγώνα των Ελλήνων

Η συμμετοχή του λόρδου Byron στην ελληνική επανάσταση και στον φιλελληνισμό.
Επηρέασε καθοριστικά τους Ευρωπαίους καλλιτέχνες.

Λίγα λόγια για τον λόρδο Βύρωνα

10

- ▶ σύμβολο του ρομαντισμού και της αγγλικής ποίησης 19ου αι.
- ▶ 1808 ταξιδεύει στην Ανατολική Μεσόγειο (Ισπανία, Μάλτα, Οθωμανικές περιοχές, διαμονή στην Αθήνα)
- ▶ 1823 μέλος του Φιλελληνικού Κομιτάτου του Λονδίνου
- ▶ 1824 ταξιδεύει στην επαναστατημένη Ελλάδα
- ▶ κατάληξη στο Μεσολόγγι, όπου στις 19 Απριλίου πεθαίνει : η μοίρα του = πεπρωμένο της πόλης

Ο Φιλελληνισμός μετά το 1825 : η πιο δραστήρια περίοδος για το κίνημα

- ▶ ίδρυση νέας Φιλελληνικής Επιτροπής στο Παρίσι --> συγκέντρωση Γάλλων επιφανών
- ▶ διεύθυνση της ευρωπαϊκής φιλελληνικής κίνησης : Κομιτάτο του Παρισιού
- ▶ αποστολή αντιπροσώπων για διερεύνηση αναγκών, εισφορές και δάνεια, αποστολή εθελοντών και πολεμοφοδίων, ενδιαφέρον για εκπαίδευση νεαρών Ελλήνων στη Γαλλία, χρηματοδότηση έκδοσης φιλελληνικών έργων, οργάνωση εκδηλώσεων προς όφελος των Ελλήνων
- ▶ ιδιαίτερα σημαντική περίοδος για την καλλιτεχνική παραγωγή
- ▶ πτώση Μεσολογγίου (1826)--> συγκλονίζει την Ευρώπη
- ▶ ναυμαχία Ναβαρίνου (1827) --> ενθουσιασμός φιλελληνικού κινήματος
- ▶ Γενικά η αλλαγή στάσης της Ευρώπης απέναντι στον ελληνικό αγώνα οφείλεται στην προσπάθεια και τις πιέσεις του φιλελληνικού κινήματος

Πολλοί ποιητές και φιλέλληνες πουλούν πίνακες, ποιήματα και διάφορα άλλα αντικείμενα και τα έσοδα πηγαίνουν στην Ελληνική Επανάσταση.

Τέλος, η ίδρυση του Ελληνικού κράτους (1830)

13

1830 Πρωτόκολλο Λονδίνου Η Ελλάδα ανεξάρτητο κράτος

Η Ελλάδα ευγνωμονεί τους Φιλέλληνες μέσω της τέχνης.

- ▶ απονομή τιμών στους Φιλέλληνες με ανεγέρσεις μνημείων και απονομή των ονομάτων τους σε οδούς του ελληνικού κράτους
- ▶ 1841 ανέγερση μνημείου Φιλελλήνων, Ναύπλιο : αποκαλυπτήρια στις 15 Ιουλίου 1842 (εικοστή επέτειος από τη μάχη του Πέτα) και χάραξη των ονομάτων των Φιλελλήνων που συμμετείχαν στον αγώνα
- ▶ Ι. Μακρυγιάννης – Π. & Δ. Ζωγράφος : πίνακας με τα ονόματα των Φιλελλήνων αγωνιστών, που η Ελλάδα ευγνωμονεί

Νεότερη και Σύγχρονη Ιστορία

200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΡΟΣΙΑΣ 2020-2021